

بررسی اثر سطوح مختلف پودر بذر خارمریم بر عملکرد و خصوصیات لاشه جوجه‌های گوشتی

نسرین رشیدی^۱، محمد بوجارپور^۲، مرتضی چاجی^۳ و علی آقایی^۳

۱ و ۲- به ترتیب دانشجوی کارشناسی ارشد تغذیه دام و اعضای هیئت علمی دانشگاه کشاورزی و منابع طبیعی رامین

* نویسنده مسئول: نسرین رشیدی، Ns_rashidi@yahoo.com

چکیده

این تحقیق به منظور بررسی اثر مصرف سطوح مختلف پودر بذر خارمریم بر عملکرد و خصوصیات لاشه جوجه‌های گوشتی انجام گرفت. تعداد ۲۴۰ قطعه جوجه گوشتی ماده یک روزه از سویه تجاری راس ۳۰۸ به مدت ۴۲ روز در قالب طرح کاملاً تصادفی با ۵ تیمار و ۴ تکرار و هر تکرار دارای ۱۲ قطعه جوجه مورد آزمایش قرار گرفتند. تیمارهای آزمایشی شامل: تیمار شاهد (بدون استفاده از خار مریم) و سایر تیمارها حاوی سطوح مختلف ۰/۵، ۱، ۱/۵ و ۲ درصد پودر بذر خارمریم بودند. نتایج حاصله نشان داد که میزان خوراک مصرفی و افزایش وزن در بین تیمارهای آزمایشی معنی‌دار نبود ولی ضریب تبدیل غذایی در ۴۲ روزگی به طور معنی‌داری تحت تأثیر قرار گرفت ($P < 0/05$). به طوری که تیمار حاوی ۱/۵ درصد پودر بذر خارمریم دارای بالاترین ضریب تبدیل و تیمار حاوی ۰/۵ درصد پودر بذر خارمریم دارای پایین‌ترین ضریب تبدیل بود. همچنین استفاده از سطوح مختلف پودر بذر خارمریم دارای اثرات معنی‌داری بر وزن روده و سنگدان جوجه‌های گوشتی می‌باشد به گونه‌ای که تیمار ۰/۵ و ۲ درصد دارای بیشترین وزن سنگدان و تیمار شاهد دارای کمترین وزن بود. تیمار ۲ درصد دارای بیشترین وزن روده و تیمار شاهد دارای کمترین وزن بود. تیمارهای آزمایشی بر سایر خصوصیات لاشه اثر معنی‌داری نداشتند ($P > 0/05$). بنابراین استفاده از پودر بذر خار مریم باعث بهبود عملکرد جوجه‌های گوشتی شد. می‌توان نتیجه گیری نمود که استفاده از سطح حاوی ۰/۵ درصد پودر بذر خارمریم می‌تواند بهترین نتیجه را بر عملکرد جوجه‌های گوشتی داشته باشد.

واژگان کلیدی: جوجه گوشتی - خارمریم - عملکرد - خصوصیات لاشه.

مقدمه

طیور گوشتی از نظر ژنتیکی برای تولید بیشتر اصلاح شده‌اند، اما این توانایی ژنتیکی بیشتر باید همراه تغذیه مناسب باشد تا حیوان بتواند توانایی ژنتیکی خود را ظاهر نماید. با توجه به این که بیش‌ترین بخش هزینه یک واحد مرغداری را خوراک تشکیل می‌دهد، بنابراین یکی از راه‌های کاهش این هزینه‌ها یافتن منابع جدید خوراک و یا استفاده بهینه و بازدهی بالا از مواد غذایی است (۳). برخی مواد خوراکی مورد استفاده در تغذیه طیور، دارای ترکیبات غیر قابل هضم و همچنین مواد ضد تغذیه‌ای هستند که قابلیت استفاده از خوراک را کاهش داده و عملکرد پرنده کاهش می‌یابد. در بیست سال اخیر، با توسعه سریع ترکیبات سنتتیک از جمله آنتی‌بیوتیک، استفاده از گیاهان دارویی تا اندازه زیادی منسوخ شده بود ولی به علت ظاهر شدن عوارض نامطلوب و جانبی این ترکیبات، بار دیگر توجه دانشمندان و محققین به استفاده از مواد مؤثر موجود در گیاهان دارویی معطوف شده است (۲). از جمله گیاهان دارویی می‌توان به خارمریم اشاره کرد. فرآورده‌های این گیاه عمدتاً از بذر آن تهیه می‌شوند چرا که مقدار مواد مؤثر مورد نظر در این بخش بیش‌تر است. بذر خارمریم حاوی مجموعه‌ای از فلاونوئیدها است که سیلی‌مارین (Silymarin) نامیده می‌شود و به طور تقریبی مخلوطی از فلاونوئیدهای سیلی‌بین (۵۰-۶۰ درصد)، ایزوسیلی‌بین (پنج درصد)، سیلی‌کریستین (۲۰ درصد) و ۱۰ درصد سیلی‌دیانین می‌باشد که دارای اثر آنتی‌اکسیدانی